

[Undervisningsministeren.]

slaget til det høje tings velvillige behandling.

Minister Hans Sølvhøj: Hermed har jeg den ære for det høje ting at fremsætte forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af overenskomst mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om Nordisk Kulturfond, undertegnet i København den 3. oktober 1966.

Da tanken om at fremme det kulturelle samarbejde i Norden første gang drøftedes i Nordisk Råd i 1955, var det naturligt, at man undersøgte mulighederne for at få det eksisterende system med bilaterale og multilaterale fonds udbygget, således at det dækkede hele Norden. En komité, nedsat af foreningerne Norden, fandt, at det ville blive vanskeligt at gennemføre en sådan udbygning. I stedet foreslog komiteen en fælles kulturfond med et årligt afkast på 1,2 mill. n. kr.

Dette forslag forelagdes Nordisk Kulturkommission, der i en rapport til Nordisk Råds session i 1958 gav udtryk for, at tiden endnu ikke var moden til en nordisk kulturfond. I stedet anbefalede en fortsat udbygning af systemet med bilaterale fonds. I en rekommandation på Nordisk Råds session 1959 støttedes kommissionens forslag om derudover at søge at tilvejebringe dispositionsmidler i hvert af landene til støtte for fælles kulturelle opgaver.

Det viste sig imidlertid vanskeligt at få realiseret forslaget om tilvejebringelse af dispositionsmidler. Derfor blev der fra dansk side i 1964 med henvisning til den nordiske samarbejdsoverenskomst af 23. marts 1962 udarbejdet et forslag om en fællesnordisk kulturfond, til hvilken de fem stater i alt skulle indbetale 3 mill. d. kr. om året.

Der kunne endnu ikke på dette tidspunkt opnås enighed om forslaget, og dette måtte derfor på ny modificeres til et forslag om tilvejebringelse af dispositionsmidler i de enkelte lande til støtte af kulturelle opgaver. Der bestod mange problemer ved gennemførelsen af et effektivt samnordisk kulturarbejde med de uens bevillinger, der forelå. Det kneb med at få de nødvendige bevillinger i tide, fordi den normale procedure er tidkrævende, og fordi finansårene ikke er

de samme overalt i Norden. Disse forhold gik især ud over godkendte engangopgaver og forslag om nye samarbejdsformer.

Sideløbende med disse vanskeligheder voksede interessen for et mere effektivt nordisk samarbejde. I 1965 blev man på Nordisk Råds session enig om at oprette en kulturfond under fællesnordisk ledelse, og man kunne derefter koncentrere sig om løsningen af spørgsmålet om fondens struktur.

Som en midlertidig ordning gennemførtes med virkning for kalenderåret 1966 en uddeling af et fondsbeløb på 600.000 kr., hvoraf Danmarks andel var 23 pct. eller 138.000 kr., en ordning, der blev tiltrådt af finansudvalget.

Blandt de formål, som opnåede støtte af denne bevilling, kan nævnes en nordisk ungdomsbiennale for bildende kunst, et nordisk seminar for matematikere og et nordisk forskningssamarbejde om undervisningen af handicappede.

Den 3. oktober 1966 kunne den endelige overenskomst mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om Nordisk Kulturfond undertegnes i København af de nordiske undervisningsministre.

Med hensyn til overenskomstens tekst i enkeltheder vil jeg henvise til bemærkningerne til det fremsatte forslag. Her skal dog nævnes, at ifølge overenskomsten er hensigten med fonden „at opnå en hurtigere og smidigere finansiering af det nordiske kultursamarbejde“.

Ifølge artikel 3 kan der af fondens midler bevilges tilskud til nordiske projekter af engangskaraktér og af mere permanent natur, til udredninger med nordisk sigte samt til informationsvirksomhed især inden for, men også uden for Norden vedrørende kulturelt samarbejde og de nordiske landes kulturliv. I artikel 5 bestemmes det, at der årligt skal tilføres fonden 3 mill. d. kr., og Danmarks andel heraf er 23 pct. Bestemelsesretten over fondens midler tillægges ifølge artikel 8 en styrelse, af hvis ti medlemmer — to fra hvert land — fem udnævnes af regeringerne i de nordiske lande og fem udnævnes af Nordisk Råd. På tilsvarende måde udnævnes en suppleant for hvert medlem. Medlemmer og suppleanter udnævnes for to år ad gangen.

Styrelsen afholdt sit konstituerende møde